

Cvičení HRADBA 2016

zápisky velitele pěší roty AZ Praha hl.m., kpt. Ladislav Košťák

Den 1

Čtvrtek 14. dubna 2016. Ubytovali jsme se ve srubovém táboře Smilov, asi 3 km od města Libavá. Proběhlo poučení v oblasti bezpečnosti výcviku. Proběhlo také přidělení zbraní, které musí mít vojáci při sobě po celou dobu cvičení.

Den 2

Pátek 15. dubna 2016. Obdrželi jsme bojový rozkaz velitele úkolového uskupení Hradba 2016 s úkolem ochrany strategického objektu – starého zámku, ve kterém je důležitý spojovací uzel, a ostrahy hranice ve vymezeném úseku.

Štáb roty začal rozpracovávat bojový rozkaz velitele roty. Čety prováděly výcvik pod vedením zkušených instruktorů ze 72. mechanizovaného praporu. Výcvik byl zaměřen na činnost na kontrolně propouštěcím bodu, na chemickou přípravu a bojové drily.

Řidiči vozidel Tatra a UAZ z řad příslušníku naší roty absolvovali přezkoušení a cvičené jízdy. Od této chvíle nás budou vozit naši řidiči, kteří zároveň zabezpečují dovoz teplé stravy z Libavé.

V 17 hodin jsme obdrželi FRAGO (doplňující rozkaz) k noční patrole ze soboty na neděli v prostoru státní hranice. Velitelé čet začínají plánovat trasu přesunu.

Hned po večeri v 19 hodin začalo zaměstnání chemické přípravy, jehož součástí je kontrola těsnosti masek.

Den 3: V noci nás čeká přesun

Sobota 16. dubna. Nejočekávanější událostí dnešního dne pro všechny příslušníky roty je celonoční přesun, který začne po skupinách od 20 hodin, 30 minut. Důvodem načasování je, aby přesun probíhal v podmínkách tmavé noci a žádná skupina nebyla zvýhodněná tím, že bude mít do začátku špetku denního světla k dobru. Přesun na cca 18 kilometrů obtížným a částečně podmáčeným terénem bude trvat až do časných ranních hodin, limitem pro návrat je 5 hodin ráno.

Vrátím se ale k deníkovému popisu našeho cvičení: Dnes po snídani (2 šunkové párky s hořčicí, 2 rohlíky, máslo, tavený sýr) velitel roty, velitelé čet a řidiči jeli na rekognoskaci (prohlídku) objektu určeného k ostraze. Vybrali jsme místa pro umístění zátarasů, místa pro vybudování palebných stanovišť a místa pro umístění kulometů. Strážit objekt starého zámku s hospodářskou budovou je náročný úkol: Z jedné strany vede poměrně rušná asfaltová silnice, z ostatních stran je terén s porostem takový, že umožňuje nepozorované přiblížení až k oplocení objektu. Ten je poměrně dobře osvětlen, což není při nočním plnění úkolu žádná výhoda: ostraha je krásně vidět, zatímco narušitelé zůstávají pro strážce neviditelní. Neřešíme však úkol tohoto typu poprvé.

Většina roty zatím procvičovala různé taktické situace: kontakty s nepřítelem: reakci na napadení, dělostřelecký přepad a odpoutání od nepřítele. Dále také nasednutí a vysednutí z vrtulníku, osobní prohlídku podezřelých osob na kontrolně-propouštěcím místě, spojovací přípravu a manipulaci se zbraní. To vše se bude v následujících dnech příslušníkům roty AZ hodit.

Odpoledne jsme vyhlásili rozkaz velitele roty a velitelé čet začali zpracovávat své rozkazy. Tyto rozkazy jsou poměrně náročné dokumenty, které obsahují dokonale strukturované informace o prostředí, bezpečnostní situaci a zejména úkolech cvičících jednotek. Rozkazy se připravují podle přesné osnovy, aby nebyl opomenut žádný důležitý aspekt operace (stravování, logistika, plán spojení, trasy přesunů atd.).

Vedle toho jsme plánovali trasu nočního přesunu, jehož popisem tento zápis začal. Rota pošle na trasu několik patrol v počtu deseti osob, které musí projít šesti checkpointy. Přípravovali jsme se na možné

scénáře, které v jeho průběhu můžou nastat. Nejde vyloučit eventuality jako zranění nebo ztrátu orientace. Klíčovou roli budou při plnění úkolu hrát velitelé družstev, resp. v tomto případě velitelé patrol. Noční přesun dokonale prověří schopnosti velitelů malých jednotek.

Ve chvíli, kdy píše tento zápis, vyráží první patroly na cestu. Velení roty má v tomto případě spíše pasivní roli: monitoruje situaci, přijímá hlášení od jednotlivých patrol a teprve v případě problému, který není pro velitele patrol řešitelný, zasahuje. Tím ale práce velitelství roty nekončí: Po večeri jsme dostali další doplňující rozkaz, který se týká našich úkolů v nejbližších dnech při ostražce strategického objektu a státních hranic a který musíme zpracovat.

Noc 3: Noční patrola

V sobotu ve 20:30 vyšla na noční patrolu první skupina. Skupiny startovaly po 20 minutách. Zásadní instrukcí pro plánování trasy byl zákaz používání páteřní komunikace ve VVP Libavá mezi obcemi Mrsklesy – Libavá.

Již v průběhu plánování trasy přesunu bylo zřejmé, že velká část povede po tzv. tankových cestách, které jsou určené pro pásovou techniku. Jde o 20 - 50m široké, ve volném terénu vyježděné „cesty“, po kterých pásová technika jezdí již desítky let. Na „cestách“, které svým profilem spíš připomínající trasu pro závody na motokros, bylo po vydatných deštích v minulém týdnu mnoho obrovských kaluží hlubokých desítky centimetrů, někdy i přes celou šířku cesty. Vojáci měli zákaz používat svítidla. Ke spojení se používaly radiostanice RF-13, v určených časových intervalech a na každém checkpointu musely patroly hlásit pozici.

První skupina vyšla již za tmy, za skoro jasné noci, cestu krásně osvětloval měsíc. Kolem 22h se přihnala bouřka, která našťastí rychle přešla. Všichni trochu navlhli a cesty se staly ještě více kluzkými. Zbytek noci opět svítil měsíc, což výrazně napomáhalo orientaci v prostoru – ani rota z Prahy, ani rota z Liberce v tomto prostoru nikdy necvičily, takže se pohybovaly pro ně v neznámém terénu.

Na kontrolních bodech čekaly na vojáky úkoly, které museli splnit.

První stanoviště – chemická příprava, 5 vybraných příslušníků provedlo činnost na pokyn plyn postřik – pláštěnky upravit, měřil se čas posledního.

Druhé stanoviště – zdravotní příprava. Vojáci byli rozděleni do malých skupinek a museli ošetřit raněného s průstřelem nohy, jedna dvojice prováděla oživování na figuríně, a jedna čtveřice transport raněného na nosítkách.

Třetí stanoviště – střelecká příprava. Pět příslušníků skupiny provedlo formou štafety rozborku a zboruku pistole Pi vz.82 a samopalu Sa-58, měřil se celkový čas.

Čtvrté stanoviště – tělesná příprava. Čtyři vybraní příslušníci jednotky museli odtlačit automobil UAZ na vzdálenost 100m do mírného kopce, opět se měřil čas.

Páté stanoviště – spojovací příprava. Pět vybraných příslušníků skupiny muselo připravit k provozu radiostanici RF-13, opět se měřil čas.

Šesté stanoviště ve srubovém táboře Smilov bylo zároveň cílem. Zde pět příslušníků jednotky muselo hodit granát do vymezeného obdélníku a každý musel házet tak dlouho, dokud se netrefil – když se netrefil, musel si pro granát doběhnout a zkusit to znovu.

Poslední skupina se vrátila zpět do tábora v neděli ráno v 06:35.

Den 4: Obnovení sil a budování ODOS

Pondělí 18. dubna. Pro veřejnost první pracovní den po víkendovém odpočinku, pro rotu AZ další intenzivní část výcviku.

V podmínkách vojenského cvičení dělení na dny pracovní a nepracovní nemá význam. Den je časovou jednotkou, během které je třeba provést sled úkonů daný rozkazy a plány. Po vojensku se ostatně standardně označení dne v týdnu ani nepoužívá. Dnes v pondělí ráno za deset minut půl osmé, kdy píšu tyto řádky, je po vojensku čas 18 0820 L APR 2016 (rozšifrování nechám na inteligenci čtenáře). Spánek, kterého v průběhu cvičení není moc, se navíc nenazývá odpočinkem, ale označuje se termínem „obnovení bojeschopnosti“ (pod to lze zahrnout i konzumaci potravin nebo třeba krátkou pauzu při pěším přesunu).

Vrátím se k věcnému popisu událostí cvičení pohledem naší roty. Včera, 17. dubna, rota v průběhu dopoledne odpočívala (správně obnovovala bojeschopnost) po náročném nočním přesunu (viz. předchozí článek). To zahrnovalo jídlo, hygienu, ošetření zablácené ústroje (hlavně obuv a kalhoty) a pár hodin spánku. Odpoledne od 13 hodin začala rota plnit své hlavní úkoly v rámci cvičení:

Jedna četa, která dostala úkol provádět ostrahu ochranu prostoru odpovědnosti (AOR), se vydala na místo určení a po jeho dosažení provedla rekognoskaci terénu. Terén v prostoru AOR je členitý a kopcovitý, značně nepřehledný. Velitel čety se rozhodl provádět v prostoru patrolu o síle osmi osob, která bude nepravidelnými obchůzkami zajišťovat ostrahu a ochranu. Četa cvičila postupy proti osobám, které by se dopustili nelegálního překročení státní hranice. Zbudovali jsme místo velení velitele (velitele čety). Potom proběhl nácvik patrolování.

Druhá četa dostala za úkol vybudovat ochranu strategického objektu (ve vojenském slangu tzv. ODOS - objekt důležitý pro obranu státu), v minulých článcích zmiňovaného zámečku. V praxi došlo k opevnění vjezdu (brány) prostřednictvím mobilního kontrolně-propouštěcího místa (KPM), což je systém zábran primárně určený pro vybudování checkpointu. Ploty okolo objektu byly opevněné žiletkovým ostnatým drátem - concertinou. Na několika strategických místech byla vybudována palebná postavení kulometů.

Přestože vyprávím o cvičení pohledem roty aktivních záloh, musím zmínit i činnost profesionálních vojáků, kteří cvičení zajišťují. Veškerý průběh cvičení, ubytování cvičících vojsk, stravování, techniku, zdravotní službu atd. zajišťuje štáb a jeho výkonné prvky pod velením důstojníka v hodnosti plukovníka. Zatímco záložní rota cvičí 10 dnů, štábní stroj, který cvičení zajišťuje, funguje na sto procent po dobu dvou měsíců na přelomu zimního a letního období v podmínkách primitivního srubového tábora. Mám za to, že polní cvičení v této délce a intenzitě je v Armádě ČR spíše výjimečná záležitost. Že organizace cvičení takto funguje, si zasluhuje ocenění nejen od nás, cvičících záložáků, ale i od všech lidí, kteří mají trochu ponětí, o jak náročný úkol se jedná. V průběhu dne nás čekají cvičené střelby. K těm se vrátím v dalším příspěvku.

Den 5: příprava na VIP návštěvu a připomenutí cvičných střelb

Dnes, 19. dubna, byla činnost při ostraze a ochraně strategického objektu a prostoru odpovědnosti v terénu obohacena dalším námětem: Do prostoru působení roty přijede zítra 20. dubna VIP osoba, významný politik, který se chce osobně seznámit se stavem plnění úkolů a celkovou situací.

I tento námět cvičení je zcela realistický: Do zahraničních misí, kde jsou nasazeny kontingenty AČR, pravidelně jezdí delegace politiků na různých úrovních. Nejedná se o formalitu, ale o podstatnou část civilní kontroly ozbrojených sil. Tyto návštěvy je třeba po všech stránkách, zejména té bezpečnostní, zajistit a přitom dál plnit úkoly operace. V tomto článku se chci ale hlavně vrátit ke včerejší činnosti – cvičným střelbám.

Včera, 18. dubna, proběhly cvičné střelby z organických zbraní pěší roty AZ, tedy samopalu vz. 58, lehkého kulometu vz. 59 a pistole vz. 82. Tyto cvičné střelby si připravují a řídí přímo roty AZ, profesionální instruktoři pouze dohlíží na průběh a zasahují jen v případě potřeby.

Cvičné střelby mají dvě stránky: Jednak jde o prověření střeleckých kvalit jednotky i jednotlivých vojáků. Neméně důležitou stránkou je dobrá organizace střelb a dodržování bezpečnostních pravidel. Rota úkoly na střelbách splnila a k žádné nepříjemné události nedošlo. Když to trochu rozvedu, vojáci umí střílet a rota umí samostatně cvičení zorganizovat. To ale neznamená, že není co kritizovat a že na činnosti roty při cvičených střelbách není co zlepšovat (a to samozřejmě neplatí jen pro střelby, ale obecně). Profesionální instruktoři vytkli naší jednotce zejména pomalý rozjezd v úvodní části tzv. nástřelu, kdy si vojáci zkouší, zda zbraň funguje v pořádku a má dobře kalibrovaná mířidla. Umění dobře provedených střelb spočívá v dobré organizaci směn (týmů vojáků, kteří společně jdou na palebnou čáru odstřílet cvičení) a procesu střelb u jednotlivých úloh. Při střelbách to má švihát, aniž by došlo k porušení zásad bezpečnosti. Velmi důležitou roli hraje řídicí střelba, který velí na jednotlivých stanovištích, kontroluje bezpečnost a k tomu ještě musí počítat s povinnostmi okamžitě evidovat výsledky.

Je třeba vzít do úvahy, že tým lidí, kteří spolu cvičí jednou v roce, potřebují na začátku každé činnosti nějaký čas, aby si obnovily znalosti a zkušenosti z doby před 12 měsíci. Stačí ale velmi krátký čas, aby aktivní záložáci plnili úkoly na srovnatelné úrovni s profesionálními vojáky. Když se ještě vezme do úvahy zahuštěnost výcviku záložáků a postupující únava, výkonu vojáků naší roty na střelbách si velmi vážím. Stejně tak si vážím i zpětné vazby od instruktorů a štábu cvičení, které se nám dostalo. Je to poprvé, kdy jsou cvičné střelby naší roty takto přímo hodnoceny profesionály od bojových jednotek. Na základě jejich zpětné vazby vím, že je třeba zlepšit přípravu řídicích střelb na úsecích a budeme na tom do příštího cvičení tvrdě pracovat.

V kontextu střelb jedna zajímavost: Přestože základní zbraní jednotlivce – střelce v rotě AZ – je samopal vz. 58, některé úkoly při střelbách se už upravují tak, aby odpovídaly použití generačně nové zbraně, české útočné pušky BREN. To dokazuje, že i v našem případě se počítá v ne zas tak daleké budoucnosti s přezbrojením na novou osobní zbraň, na kterou se záložáci, přes nesporné kvality a nadčasovost samopalu vz. 58, hodně těší.

Den 6: Nácvik ochrany VIP

19.4.2016. Den byl věnován nácviku činností související s návštěvou VIP osoby v prostoru působení naší roty. A to při souběžném plnění ochrany a ostrahy strategického objektu (ODOS) a dalších úkolů. Velitelé pěších rot AZ, které většinou při cvičení nejsou naplněny na sto procent, musí při souběhu úkolů na cvičení velmi pečlivě hospodařit s těmito lidskými zdroji. Představa, že si všichni příslušníci roty užijí cvičení naplno jako „bojaři“, tedy se střelbami, strážní službou a patrolováním, je mylná. Pro stoprocentní fungování roty je potřeba například výkonný praporčík, výdejce stravy, technik roty...

Povinností naší roty je zajistit službu dozorčího a jeho pomocníka na velitelství roty ve srubovém táboře Smilov: to znamená dva lidi minus na čtyřadvacet hodin, po kterou služba trvá. Ve skutečnosti je to však víc, proto dozorčí i pomocník mají po čtyřadvacítce (během které jsou jen čtyři hodiny na odpočinek), nárok na volno a nemůžou okamžitě cvičit. Kromě toho staví každá rota ještě další čtyřčlennou službu: dozorčího a tři pomocníky do autoparku. Úlevou je, že v autoparku se obě cvičící roty (připomínám, že při cvičení HRADBA 2016 spolu cvičí vždy dvě roty najednou) střídají při zajišťování služby obden. Ale když se vezme v úvahu povinný odpočinek po službě, jedná se o další čtyři lidi minus.

Souběh několika úkolů, které je třeba plnit souběžně a na vysoké úrovni, k cvičení patří. V reálném nasazení by to bylo, a to včetně nutnosti postavit služby k hlídání velitelství či techniky, stejně. Možná, že tento výčet personálu není pro čtenáře moc atraktivní, ale jedná se o téma, které jako velitel musím neustále řešit: jak splnit úkoly s omezenými, hlavně lidskými zdroji.

Kromě ekonomiky lidských zdrojů je třeba na cvičení řešit i ekonomiku spánku. Jak jsem to popisoval v předcházejícím článku, na cvičení se neodpočívá v běžném slova smyslu, ale obnovuje bojeschopnost. Spánku stačí tolik, aby voják zvládl plnit svoje úkoly. Pět hodin spánku za noc (nebo přes den, pokud byla noční akce) je spíš nadstandard. Není nereálné naspat v některých částech programu cvičení dvě, tři hodiny denně.

Zpět k tématu přípravy na návštěvu VIP osoby. Ta přistane v ranních hodinách na polním heliportu, poté se bude přesouvat v konvoji k různým ukázkám výcviku. Naše rota předvede zásah proti narušitelům, kteří střelbou napadnou ODOS. Dále zajišťuje ochranu konvoje s VIP osobou dvěma vozidly. VIP osoba nakonec přijede do srubového tábora, kde musí rota postavit zvláštní strážce k velitelství úkolového uskupení (odkud se řídí cvičení) i ke svému vlastnímu velitelství. Přitom nadále zajišťuje všechny standardní úkoly včetně ochrany ODOS.

K ukázce zásahu proti narušitelům ODOS: scénář začíná útokem sebevražedného atentátníka v automobilu na kontrolně propouštěcí místo u brány do objektu. Poté bude objekt napaden střelbou. Bráničů četa posílí stanoviště na perimetru a bude opěťovat palbu. Mezi obránci dojde i ke zranění a nutnosti transportu raněného do bezpečí. Proti útočníkům pak zasáhne tým rychlé reakce, který dojde do prostoru na tatrovce se zalafetovaným kulometem, útočníky dílem zlikviduje a dílem zažene.

K ozbrojenému doprovodu VIP osoby: Osoba pojedí v konvoji složené převážně z civilních vozidel (osobních aut a autobusů). Na prvním místě pojedí eskortní terénní vozidlo UAZ s příslušníky aktivních záloh. Na posledním místě pojedí Tatra 810 (střední nákladní automobil, který postupně v armádě nahrazuje Pragu W3S). Obě vozidla budou vyzbrojena pro tento účel kulomety. Ze vzduchu budou kolonu krýt dva vrtulníky Mi-24.

Poté, co proběhnou všechny ukázky a VIP osoba ukončí návštěvu na srubovém táboře Smilov, se rota vrátí k plnění svých úkolů, tedy střežení strategického objektu a prostoru odpovědnosti u státní hranice. V noci ze středy na čtvrtek se dají očekávat incidenty a útoky nejvyšší intenzity.

Přes náročný program a postupující únavu jsem přesvědčen, že cvičení zvládneme: jeho vrchol se blíží.

Den 7

20.4.2016. Sedmička je šťastné číslo. Návčik ochrany VIP osoby patří k zajímavým disciplínám činnosti AZ. Náš návčik, který v sobě zahrnoval eskortu, se dle mého názoru podařilo provést na jedničku. Hodnocení je ale v rukou jiných.

Eskortní vozidla se svými osádkami byla včas na určeném místě (poblíž heliportu určeného pro přistání vrtulníku s VIP osobou), podařilo se seřadit kolonu dle požadavků na zajištění bezpečnosti VIP osoby, časový plán akce se podařilo naplnit a nedošlo k žádné nehodě, a to nejen díky aktivním zálohám, ale i součinnosti s profesionálními instruktory, kteří se ujali úlohy řízení provozu na komunikaci (starším výrazem sloužili jako regulovčící).

Bombasticky působil doprovod dvou bojových vrtulníků Mi-24, které kryly přesun kolony ze vzduchu až do dosažení místa určení – strategického objektu, který stráží naše rota (ODOS – objekt důležitý pro obranu státu). Je pravdou, že možnost střežit takový objekt, jaký máme k dispozici tady (zámeček s hospodářskou budovou a velkým oploceným parkovištěm), se nám v posledních dvanácti letech, kdy pěší rota existuje, ještě nenaskytla.

V objektu ODOS proběhla pro VIP osobu a její doprovod (pro informaci: jednalo se o ministra obrany, hejtmana Moravskoslezského kraje a další významné hosty s početným novinářským doprovodem) ukázka napadení objektu teroristy. V ukázce vystupovali aktivní zálohy jako obránci, roli útočníků plnili instruktoři bojové přípravy ze 7. mechanizované brigády, mezi nimi pyrotechničtí specialisté, díky kterým působila ukázka skutečně realisticky. Vojská aktivních záloh byli nejprve nastřeleni v pozicích na kraji perimetru ODOS, z druhé strany zaútočilo na vjezd do objektu auto se sebevražedným atentátníkem. Auto ale přes kontrolně propouštěcí místo neprojelo a skončilo nabourané o strom i se zneškodněným řidičem. Po několikaminutové přestřelce posílila ODOS naše

zásahová jednotka (QRF), která zatlačila protivníka od objektu. Ukázka proběhla v souladu s nácvičkem, byla pro diváky atraktivní a s jejím průběhem byla velká spokojenost.

Mezi ukázkou a reálným výcvikem je ale velký rozdíl. Při nacvičování různých situací napadání ODOS nebo kontrolně propouštěcího místa se jasně ukázalo, že vojáci aktivních záloh sice dokážou základní úkol splnit, ukazuje se však přitom jasně, že při periodicitě cvičení jednou za rok nemůžou mít drily a secvičenost na úrovni profesionálních jednotek. Samozřejmě se jedná o odpovědnost velitelů na všech stupních řízení, a to včetně velitelů pěších rot AZ, mezi které patřím i já. Sebelepší práce velitelů či instruktorů však nemůže kompenzovat roční odstup mezi jednotlivými cvičeními.

Cvičení HRADBA 2016 považuji za první, kde je skutečně tvrdě testována naše připravenost a schopnost plnit úkoly. Na základě vyhodnocení pak může být rozvinuta koncepce našeho výcviku tak, aby byly jednou nabitě dovednosti udrženy a dále rozvíjeny.

Těším se na to, co mě a jednotce přinese následující den.

Den 8: Konec v nejlepším

Čtvrtek 21.4. Roty AZ včera zvládly na výbornou zajištění VIP návštěvy ministra obrany Martina Stropnického. Kromě atraktivních ukázek výcviku se aktivní zálohy podílely i na eskortě ministerské autokolony. Jednalo se z mého pohledu o důležitou součást cvičení, protože zajistit organizaci a bezpečnost návštěv různých VIP osob je součástí všech operací, ve kterých je Armáda ČR nasazena.

Po odletu ministra ale nenásledoval odpočinek. Pokračovalo se v plnění úkolů při ochraně strategického objektu i při ostraze a ochraně určené oblasti (area of responsibility) u státních hranic. A to v podmínkách narůstajícího spánkového deficitu i rostoucí intenzity incidentů vyvolávaných teroristickými skupinami. Tato činnost pokračovala až do dnešního dopoledne. Výcvik byl ukončen do 12. hodiny. Teď musí vojáci vyčistit zbraně, probíhá předání materiálu a další příprava na zítřejší návrat do Prahy. K tomu patří i dopracování rozsáhlé papírové agendy – denních rozkazů, bojových rozkazů a dalších dokumentů.

Popíšu několik konkrétních situací, které instruktoři pro vojáky AZ rozehrávají. Typickou situací je napadení strategického objektu skupinou, která se snaží do objektu proniknout, zneškodnit jeho ochranu a ovládnout ho případně zlikvidovat. Incident začíná nastřelením objektu, po kterém vojáci strážící objekt opětují střelbu z připravených pozic. Reagují vojáci pouze na úsecích, v jejichž směru přichází napadení. Velitelé družstev musí získat přehled o situaci a hlásit veliteli čety (který zároveň velí celé ostraze objektu), jaká je síla nepřítele a odkud útočí. Velitel pak radiofonicky přenáší na velitelství rot operační hlášení neboli SITREP. Jeho součástí může být i žádost o posilu týmem rychlé reakce, doplnění munice či evakuaci raněných. Celý proces analýzy situace a předání informace na vyšší stupeň velení by měl trvat několik desítek sekund. Při imitaci situace se používají slepé náboje a dýmovnice. V případech chybné manipulace, nedodržení bezpečné vzdálenosti či kvůli nešťastné náhodě může i s těmito prostředky dojít k úrazu či zranění. Vojáci jsou i tímto nuceni podat výkon, který skutečně odpovídá reálné bojové situaci.

Pro vojáky AZ je však často rozehrávána situace, ve které je klíčové se vyvarovat použití síly nebo použít sílu přiměřenou situaci. Příklad: Pokud na bránu chráněného objektu dorazí podnapilá osoba a dožaduje se vstupu dovnitř, řešením není jí „sesmahnout“ samopalem (to by byla pro cvičící jednotku velká hrubka), ale vyjednáváním dosáhnout, aby od svého jednání upustila. Obdobný příklad: Jednotka AZ zadrží osobu, která se dopouštěla v prostoru státní hranice kriminální činnosti (např. nelegální těžby dřeva). Pokud se osoba pokusí o útěk, nemůžou po ní vojáci bezhlavě střílet. Tyto úlohy odpovídají realitě působení vojáků Armády ČR v operacích s vysokým výskytem civilních osob a potřebě korektního jednání vůči lokální populaci. Agresivita rozhodně není o vojáků preferovaná vlastnost.

Po průběhu sehrané události instruktoři dělají s příslušníky AZ okamžité vyhodnocení, ve kterém upozorňují na chyby, ke kterým došlo. Některé činnosti získaly u instruktorů vysoké ocenění (výstavba kontrolně propouštěcího místa). Zápor pro ně byla sehranost jednotky i drily jednotlivců. Kromě toho připravují instruktoři písemné vyhodnocení pro pravidelné brífinky na štábu cvičení.

Práce instruktorů v průběhu cvičení zaslouží to nejvyšší ocenění. Ukazuje se, že cesta k rozvoji výcviku krajských rot aktivních záloh je přes spolupráci s bojovými jednotkami a předávání jejich zkušeností.

V době, kdy dokončuji tento článek, již proběhlo závěrečné vyhodnocení cvičení: Celkově se jedná o úspěch, protože naše rota úkoly cvičení splnila. V detailním rozboru však zazněla i řada věcných výhrad. Činnost roty od velení až po jednotlivce se po celou dobu cvičení zlepšovala tak, jak vojákům přecházely do krve potřebné drily. Dalo by se říci, že cvičení končí právě v nejlepším a že záložáci postupně dotahovali úroveň profesionálních útvarů. Je tu ale jasná hranice možností, která je dána dosavadní nízkou periodicitou výcviku (jednou za rok) i omezeným časem cvičení.

Toto je poslední příspěvek z cvičení HRABA 2016 a proto se sluší vyslovit i poděkování těm, kteří se o úspěch tohoto cvičení zasloužili. Cvičení je svým rozsahem výjimečné nejen v rámci AZ, ale v rámci AČR. Přestože se ho zúčastnilo přes 800 lidí, desítky vozidel i letecká technika a vystříleno bylo přes sto tisíc ostrých i slepých nábojů, k žádné významné materiální škodě či úrazu nedošlo a úkoly cvičení byly splněny. Za to patří vysoké ocenění všem, kteří se na cvičení přímo i nepřímo podíleli od vrchního velitele ozbrojených sil, přes Ministerstvo obrany a Generální štáb AČR, krajská vojenská velitelství, řídicí štáb cvičení v čele s plukovníkem Hrabcem, instruktory výcviku až po jednotky AZ včetně té naší. Věřím, že vynikající dojem z cvičení si odneseme nejen my, jeho přímí aktéři, ale i širší bezpečnostní komunita ČR. A zcela na závěr děkujeme našim zaměstnavatelům a našim blízkým, protože i díky nim jsme se mohli cvičení účastnit.